

Smältning och gjutning av metall

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i
Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1997:5)
om smältning och gjutning av metall

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1997:5) om smältning och gjutning av metall;

AFS 2014:15
Utkom från trycket
den 15 april 2014

beslutade den 25 mars 2014.

Arbetsmiljöverket föreskriver följande med stöd av 18 § arbetsmiljöförordningen (1977:1166) i fråga om Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1997:5) om smältning och gjutning av metall

dels att 18 § ska upphöra att gälla,

dels att 27, 28, 30 och 31 §§ samt att rubriken närmast före 31 § ska ha följande lydelse.

Arbetsmiljöverket beslutar i fråga om de allmänna råden till föreskrifterna att kommentaren till 18 § ska upphöra att gälla och att kommentarerna till 27, 28 och 30 §§ ska ha följande lydelse.

27 § Skänkar och slaggbuttar som lyfts, får användas endast om följande villkor uppfylls: Säkerhetskritiska lyftdelar som lyftappar, tappinfästningar och lyftöron, ska inom tre månader från ibruktagandet, samt därefter var tolfte månad, underkastas kontroll genom oförstörande provning.

Om det finns särskilda skäl kan Arbetsmiljöverket i enskilda fall medge annat provningsintervall, dock högst 24 månader.

Provningen och kontrollen ska utföras av ett laboratorium som har ackrediterats för uppgiften av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC). Provningen och kontrollen får även utföras av utländskt organ som har ackrediterats för uppgiften av ett ackrediteringsorgan som har tecknat avtal med SWEDAC om ömsesidigt erkännande av ackrediteringar.

Provning och kontroll ska säkerställa att säkerhetskritiska lyftdelar och anslutande zoner är fria från sådana ytfel och inre fel, som kan påverka anordningens säkerhet.

Resultatet av provning och kontroll ska dokumenteras i en rapport. I rapporten ska antecknas senaste datum för nästa provning.

Den som använder en eller flera skänkar och slaggbuttar som lyfts, i strid med kraven i första och tredje stycket, ska betala en sanktionsavgift, se 31 §.

Lägst avgiften är 40 000 kronor och högsta avgiften är 400 000 kronor. För

den som har 500 eller fler sysselsatta är avgiften 400 000 kronor. För den som har färre än 500 sysselsatta ska sanktionsavgiften beräknas enligt följande:

Avgift = 40 000 kronor + (antal sysselsatta – 1) x 721 kronor.

Summan ska avrundas nedåt till närmaste hela hundratal.

28 § Om resultaten av kontrollen enligt 27 § visar att kraven inte uppfylls ska anordningen tas ur bruk. Den får därefter inte tas i bruk på nytt förrän den har reparerats.

Den får inte heller tas i bruk innan den provats och kontrollerats på nytt enligt 27 § tredje stycket och det därvid konstaterats att skadorna eller defekterna inte finns kvar.

Den som använder en eller flera anordningar i strid med första stycket eller tar i bruk en eller flera anordningar i strid med andra stycket ska betala en sanktionsavgift, se 31 §.

Lägsta avgiften är 40 000 kronor och högsta avgiften är 400 000 kronor. För den som har 500 eller fler sysselsatta är avgiften 400 000 kronor. För den som har färre än 500 sysselsatta ska sanktionsavgiften beräknas enligt följande:

Avgift = 40 000 kronor + (antal sysselsatta – 1) x 721 kronor.

Summan ska avrundas nedåt till närmaste hela hundratal.

30 § Resultatet av okulärbesiktningen i 29 § ska dokumenteras i en journal. I journalen ska vidare antecknas datum för okulärbesiktningen och senaste datum för nästa okulärbesiktning.

Den som inte har följt kraven i denna paragraf ska betala en sanktionsavgift, se 31 §.

Lägsta avgiften är 5 000 kronor och högsta avgiften är 50 000 kronor. För den som har 500 eller fler sysselsatta är avgiften 50 000 kronor. För den som har färre än 500 sysselsatta ska sanktionsavgiften beräknas enligt följande:

Avgift = 5 000 kronor + (antal sysselsatta – 1) x 90 kronor.

Summan ska avrundas nedåt till närmaste hela hundratal.

Bestämmelser om sanktionsavgifter

31 § Bestämmelserna i 27 § första och tredje stycket, 28 § samt 30 § utgör föreskrifter enligt 4 kap. 1 § arbetsmiljölagen (1977:1160). Den som överträder dessa bestämmelser ska betala sanktionsavgift enligt 8 kap. 5–10 §§ arbetsmiljölagen. Sanktionsavgiftens storlek beräknas enligt de grunder som anges i 27, 28 och 30 §§.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2014.

BERNT NILSSON

Karin Sundh-Nygård

Anna Middelman

| **Till 18 §** Texten i det allmänna rådet till 18 § upphävs.

Till 27 § Den som tar en skänk i bruk bör förvissa sig bland annat om att skänken är konstruerad och tillverkad för det ändamål som den är avsedd att användas till.

Att ett laboratorium är ackrediterat innebär att personalens utbildning och kompetens samt mätutrustning håller en viss jämn nivå. Kvaliteten kontrolleras av ett ackrediteringsorgan. I Sverige görs detta av SWEDAC. Det finns inga hinder för att ett företag får ett eget ackrediterat laboratorium.

Bestämmelser om förvaring av handlingar m.m. finns i 3 § arbetsmiljöförordningen. Dokumentationen förutsätter att alla objekt som provas och kontrolleras är identifierbara.

Med antal sysselsatta avses, oavsett om de arbetar heltid eller deltid:

- Anställda arbetstagare.
- Inhyrd arbetskraft (jämför 3 kap. 12 § andra stycket arbetsmiljölagen).

I fråga om verksamhet utan anställda arbetstagare (jämför 3 kap. 5 § arbetsmiljölagen) avses med antal sysselsatta, oavsett om de arbetar heltid eller deltid:

- De personer som driver verksamheten.
- Inhyrd arbetskraft.

Den aktuella fysiska eller juridiska personens organisationsnummer avgör vilka personer som ska anses ingå i verksamheten. I antalet sysselsatta inräknas personer på verksamhetens samtliga arbetsställen.

Antalet sysselsatta ska beräknas utifrån information avseende den dag som överträdelsen av sanktionsbestämmelsen konstaterades.

| **Till 28 §** Begreppet antal sysselsatta förklaras i kommentaren till 27 §.

| **Till 30 §** Begreppet antal sysselsatta förklaras i kommentaren till 27 §.

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

Arbetsmiljöverket · 112 79 Stockholm · Tel 010-730 9000 · www.av.se

Utgivare: Anna Middelman
ISBN 978-91-7930-591-8 · ISSN 1650-3163